

Emlékeztető az Iskolatanács 2015. október 13-i üléséről

Jelen voltak:

Osztályok	Diákok	Szülők
ALBAtrOsz	Náray Bendegúz, Bimbó Csaba	Nárayné Őrszigethy Éva
RobInHood	–	Gonda Judit
Dimenzió	Wéber Áron	Nyárádiné Radics Györgyi
káró	Dósai Gergő	Fuchs Brúnó
MárkA	Bodor Adrienn	Ungvár Zsuzsa
Maszk	Tóth Marcell	Szabó Krisztián
MIQN	Krauss Anna, Potsabay Anna	–
Guru	Perenyei-Gerecs Blanka	Nádori Lídia
MáGia	Turi Samu	–
Zserbó	–	Rozgonyi Emese
DolcEVita	–	Mészáros Andrea
ZÓNA	–	Várnai Tünde
SZ-es	Mohácsi Julia	Wéber György
JOKER	Iványi Tamás	Bálits Éva
VaGabond	Kratochwill Áron	Miklódý Dóra
CarpediM	Szécsényi Ádám	Csikós Dániel
L-ME	Varga Levente	Varga László
NOVA	–	–
Tanerők	Diósi Alojzia, Fancsaliné Nagy Marianna, Fehér Márta, Hartmann Ibolya, Matejka István	

Levezető elnök: Hartmann Ibolya

Napirendi pontok:

1. Bemutatkozás, ismerkedés
2. Az Iskolatanács szervezetének rövid ismertetése
3. Az elmúlt tanév eredmények számbavétele
4. Az intézményvezetői terv ismertetése – Diósi Alojzia
5. IT témák felvetése, beérkező javaslatok

1. Hartmann Ibolya megnyitotta a 2015/16-os tanév első Iskolatanács-ülését. Sok régi és több új tagot üdvözölhettünk. Rövid bemutatkozással indítottunk.

2. „Mi is az az IT?” Hartmann Ibolya röviden összefoglalta, hogy mi az Iskolatanács fo-

galma, milyen feladatai, lehetőségei vannak.

Az IT érvényben lévő SzMSz-e

Az IT érvényes SzMSz-e az iskolai honlap dokumentumtárában, a Szervezeti és Működési Szabályzat 1.8 Demokratikus intézmények című fejezetének Iskolanácsra vonatkozó 1.8.1. pontjában található: http://poli.hu/wp/2013/11/17/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat-2/#__RefHeading__4026_1563952711

Az Iskolatanács ülései nyilvánosak, tehát bárki csatlakozhat vendégként, de szavazni egy osztályból mindig csak egy szülő- és egy diákképviselő szavazhat. Az összejövetel során készített jegyzőkönyv felkerül a Politechnikum honlapjára, illetve megjelenik a Poligráfban. Az IT üléseinek levezetői változnak, a tanári, a diák- és a szülői oldal felváltva látja el a feladatot. Javaslatként elhangzott, hogy ne csak az ülések levezetése, de a jegyzőkönyvkészítés is az adott oldal feladata legyen.

3. Tavalyi működésünk eredményeképpen a következő változások történtek az iskola életében:

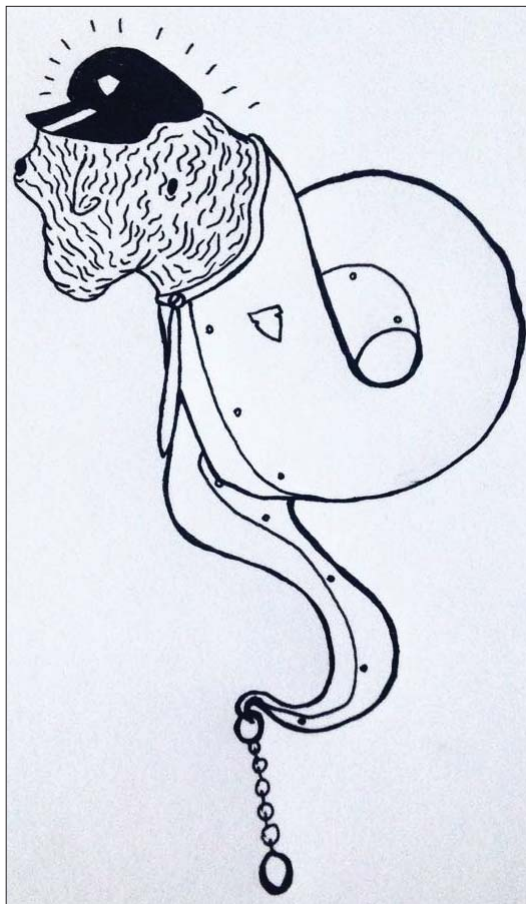
- AROMO: a dolgozatok írásának és beírásának dátuma ellenőrizhetően jelenik meg, illetve fel kell tüntetni, hogy mi volt a témája a dolgozatnak.
- Iskolai WIFI: megvalósultak a technikai feltételei és a Huhogás is megszavazta, hogy minden tanuló regisztrálás után rácsatlakozhasson az iskola internetes hálózatára wifi segítségével. „Netikett” készítése után válik mindenki számára elérhetővé.
- A Tornaház tanulói vizesblokkjainak felújítása megtörtént, és a tervek szerint folytatódni fog a megújulás az A épület mosdóinak modernizálásával.
- Folyamatban van a tanárértékelés reformálása.

4. Diósi Alojzia pedagógiai vezető beszámolt a 2015/16-os tanév munkatervéről. Hosszabban beszélgettünk a helyettesítések új rendszeréről, amit a felszólaló diákok támogattak, illetve a fakultációválasztásról. Az IT tudomásul vette, megjegyzést nem kívánt hozzáfűzni.

5. Előzetes javaslatként érkezett:

- A Soroló megújítása
- Az iskolai közösség fejlesztése és Antibullying Stratégia kidolgozása: a bullying és cyberbullying megelőzése. A Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvánnyal való együttműködés. Gonda Judit szülő a novemberi alkalomra felajánlott egy könyvet tanulmányozásra, ami a témával kapcsolatos.
- Drogprevenció: Nárayné Örszigethy Éva és Wéber György szülő is jelezte, hogy lenne

ötlete a témával kapcsolatban.

- A témahetek reformálásához a témahét bizottság kéri az együttműködést.
- Rövidebb vagy átalakított szünetek: egy hosszabb ebédszünet, más lehetőségek.
- Osztályidők kérdése, kiemelt téma.
- Sportversenyekre iskolai mez igénye.
- Az iskola biztosítson lehetőséget közösségi szolgálat teljesítésére olyan feladatokkal, amikkel a Politechnikum épülete, udvara esztétikusabbá válik.

Közben felvetődött témák:

- Az ebédlőben lévő erőteljes vegyszerszaggal lehet-e valamit kezdeni?
- 2016-tól a pszichológia is érettségi tantárgy. Van-e a Poliban erre lehetőség?
- Igény merült fel a diákok részéről egy kávézó-teázó létesítésére. (Az ötletelés már tavaly óta folyamatban van az iskolavezetés részéről.) Ezzel kapcsolatban az alsorsori kávéautomata üzemeltetése vagy megszüntetése.

- A tanterekben lévő mikrók és vízforralók létjogosultsága – a törvényi háttér, az érintésvédelmi szabályok és az épület elektromos vezetékeinek teherbírása függvényében.
- A tanulók részéről érkező kérés, hogy minden férfinosdó legyen felszerelve tükörrel.
- Országos és megyei tanulmányi versenyek igénye tudományos területeken is.
- Kérés a könyvtár nyitvatartási idejére vonatkozóan, hogy lehetne-e több alkalommal nyitva a 7. órában is.
- Tájékoztatás kérése a megváltozott érettségi vizsgával kapcsolatban a JOKER és VaGabond osztályoknak.

Következő alkalom november 10-én lesz, amit Mohácsi Juli, Iványi Tamás és Wéber Áron fognak levezetni.

2015. október 15.

Fancsaliné Nagy Marianna

Zavar

Zavar. Határozottan zavar. Ha egy könyvet nem a borítójáról ítélünk meg, és a világ nem csak fekete-fehér, akkor miért gondolnánk egy emberről, hogy az első két szembe-tűnő tulajdonsága az, ami leképezi a személyiségét? Ha nem ítélünk el valakit a bőrszí-ne, származása, esetleg hite miatt, miért vésünk valakiről képet pusztán első benyomá-saink alapján? Természetesen, mert emberek vagyunk.

Nincs olyan optimista vagy éppenséggel hibbant egyén e Föld színén, aki az emberi ter-mészettel merné felvenni a versenyt. A baj nem is a képpel van, amit első benyomásunk fest, hanem a ténnyel, hogy olyan igényes festők vagyunk, oly büszkék, hogy számunk-ra hibátlan és abszolút igaz alkotásunkat borzasztó nehezen és ritkán változtatjuk, nem vagyunk relatívan nyitottak. Alapvetően nyitottnak lenni pedig nem más, mint a haladás és fejlődés alapkövével rendelkezni, hi-ánya egy adott állapotba zár minket, egyhelyben toporgunk. Per-sze vannak, akik szeretnek egyhelyben lenni, hisz oly kényelme-sen ülnek épp. Ez a gondolatmenet nem nekik szól. Örüljenek neki. Viszont ha ön hozzám hasonló és fontosnak tartja, hogy életének színvonala lehetőleg egyenes arányosan felfelé tartson, valószínűleg rájött már, hogy vannak válaszok, amiket kizárólag mások visszajelzései nyújthatnak, megoldások, amiket nem talál-hatunk meg egyedül, legyen ez bármilyen kényelmetlen is.

Csak van egy probléma, amit időnek hívunk, de most szűkül a kör is, mert a következők szerencsére sokakra nem vonatkoz-nak, csak egyre többekre.

Azt mondják, a világ mostanában rohan. Az állítás megállja helyét, de a számtalan hatásról, ami miatt ez igaznak mondható, nem fogok szót ejteni, mert egész egyszerűen nem érdekel. A fő kérdésem az, hogy mi legyen azokkal, akik nem tudnak olyan képet mutatni magukról ilyen „rohanó kör-ül-mények” között, amit szeretnének. Mit tegyen valaki, akinek értékeire nem kíváncsiak, miután elkészült róla a bevésett kép, akiben ahhoz, hogy kincseket találjunk, kicsit mé-lyebbre kell ásni? (Szeretném jelezni, hogy a gyémánt kibányászása rendkívül nehéz, vi-szont a legértékesebb drágakőnek tartjuk számon.)

Meddig tart leírnunk valakit? Legkésőbb egy napig. Meddig tart megváltoztatnunk magunkról a képet? Általában aránytalanul sokkal több ideig. Miért érdekeljen ez bár-kit? Mert társadalmunk szegényedik. Kevesebb lesz azokkal a gyémántokkal, amik csak arra várnak, hogy valaki vegye a fáradságot és kiássa őket. Nem, önmagát nem tudja.

Amikor arra a pontra jutunk, hogy mennyi időt érdemes valakire fordítanunk, soha nem szabad a legfelszínesebb dolgoknál megállni, hisz önmagunkat fosztjuk meg olyan dolgoktól, amikről fogalmunk sincs. Egy emberrel nem lehet elég figyelmesnek lenni, néha végzetes hiba, ha rosszul ítélünk meg, alábecsülünk valakit. Erre pedig számtalan tapasztalatot és példát tudunk, mégse tűnik úgy, hogy tanulnánk belőle.

Budapesti séták 3.1

Megtörtént az idei első BS!

Szeptember végén, amikor „még nyílnak a völgyben a kerti virágok”, elhatároztuk, hogy egy különleges sétán veszünk részt. Amolyan titkosírásoson. A neve is ez volt: Da Vinci-kódos BS.

Egész héten készültünk, terveztünk. Gyönyörű idő volt. Elérkezett a szombat. Hideg, szakadó eső.

A Deák téren volt a találkozóznk.

A megjelentek száma nem igazolta félelmeimet. Szombat hajnalban ugyanis még arra gondoltam: „Ebben a szörnyű hideg, szeles, esős időben nem jön el senki.” De tíz lelkes sétáló megjelent esőkabátban, gumicsizmában, esernyővel és meleg teával felszerelve.

Miért is volt titkosírásos? Az elején három csapatot alakítottunk, akik különböző útvonalakon indultak el a Belváros felkutatására, megismerésére. A feladatok egymásra épültek, konkrét pontos útvonalat rejtvényekbe ágyazva mutattak. Minden rejtélyes feladatot meg kellett oldani kulcsszavak segítségével. Csak akkor tudott továbbmenni a csapat, mikor a feladatot megoldották.

Az első csoport a Fehér hajó utcán, a Szervita téren át jutott a Petőfi Sándor utcába, majd a Kígyó utcán keresztül a Duna-partra. Itt bejárták Pannónia erődtímeit. Onnan a Vigadó érintésével érkeztek a Gerbaud elé. (Ez volt a végállomás.)

A második csapat az Aquarium, Erzsébet tér megismerése után a József nádor tér, József At-

tila utca után kiért a Lánchídhöz. Onnan a Vigadó érintésével – köszönve Shakespeare-nek – jutottak a végállomáshoz.

A harmadik csapat a Deák tér, Bazilika, Zrínyi utca érintésével ért ki a Dunához, és ők is megnézték a Vigadót a Kis-királylánnyal és az Ürgelőtökkel együtt.

Még mindig szakadt az eső, mikor kora délután búcsúztunk. Nagyon klassz volt az Égiek akarata ellenére.

Legközelebbi tervünk: Bunkertúra. Arra is mindenkit szeretettel várunk! (Az új polisokat is!)

2015. szeptember 26.

Erdei Erika (Csöre)

A MáGiában világot teremtettek irodalomórán. Így született az alábbi változat is.

Teremtéstörténet

A világ kezdetén csak az úr volt és két testvér a világban. Az egyik neve Oberus volt, a másodiké Morákolus. Ők ketten uralkodtak az egész világon.

Egy nap Oberus elszomorodott, hogy nincs, ahol testvérével ünnepeljenek. Morákolus, hogy felvidítsa fivérét, megalkotott neki egy kőgolyót hegyekkel és mélyedésekkel. Ennek közepén egy fenséges és hatalmas sziget terült el, mely az istenek otthonául szolgál majd. Oberus örült testvére ajándékának, összeérintette két tenyerét és a kőgolyó megtelt étellel: vízzel, növényekkel és állatokkal.

A fivérek úgy döntöttek, hogy felosztják a világot. Oberus az ég és az élet istene lett, Morákolus a föld alatti világ urává vált. A testvérek már nem bírták el egyedül a bolygó irányítását, így megegyeztek, hogy mindketten megalkotják a maguk birodalmához tartozó kis isteneket. Oberus életre keltette Airost, a szelek istenét, Irinoit, a természet istennőjét, Qwirát, a vizek istennőjét és Visinát, a szépség istennőjét. Morákolus megteremtette Terant, a kőzetek istenét, Qverust, a fémek istenét és Magnast, a láva istenét.

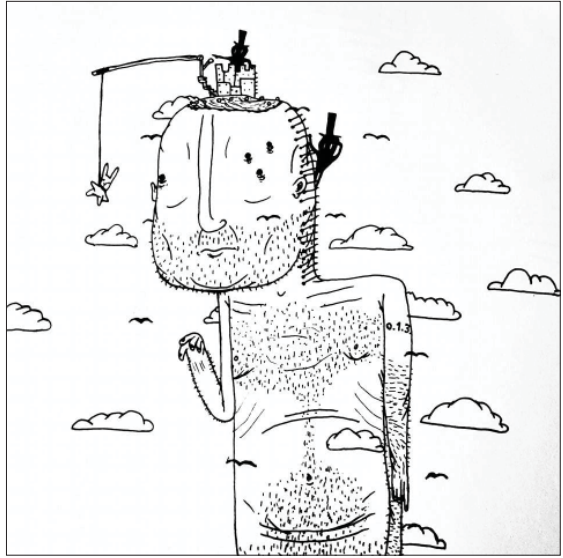
Miután a világ egyensúlyba került, eljött az idő, hogy az istenek ünnepeljenek és vigadozzanak. Több eonon át tartó ünneplés után Oberus szívét újra szomorúság töltötte el. Egyetlen könnycseppjéből, amely lehullott a földre, kikelt a szomorúság istene, kinek a neve Solis lett. Solis boldogtalansággal lengte be a világot, és ez elszomorította Oberust. Hogy felvidítsa testvérét, Morákolus belemarkolt a földre és a kezében lévő agyagból a saját mintájára egy kis agyagfigurát készített. Oberus megörült az ajándéknak, felnyúlt az ég felé, kiszakított egy darabot a felhőkből és az agyagfigurába tette, külső kőbőre puha bőrré vált, és az agyagfigura megtelt étellel és vidámsággal. Az istenek úgy döntöttek, hogy felemelik maguk közé és a vidámság istenévé teszik, aki majd a halandók világát tölti meg örömmel. A Svilan nevet kapta, és ő lett az istenek szeme és füle a halandók világában. Ezek után Morákolus több száz agyagembert készített, amit Oberus mind megtöltött étellel.

Kezdetekben az istenek még együtt éltek az emberekkel, hogy megbizonyosodjanak, minden úgy történik-e, ahogy eltervezték. Miután az istenek látták, hogy minden úgy alakul, ahogy alakulnia kell, visszatértek birodalmukba, hogy az élet folyjon a saját medrében. De mikor magukra maradtak az emberek, a bolygó hideg lett, ezért Morákolus a legfiatalabb fiát, Magnast leküldte a bolygó szívére és arra utasította, hogy ő legyen a hő, amely e bolygót paradicsommá teheti az emberek számára. Sajnos az emberek nem lehettek örökéletűek, erről a halál istene gondoskodott. Ez az isten nem viselte szívén sem az emberek, sem más élőlény sorsát, és ha tehetette, pusztított. Majdnem az összes embert kiirtotta, de az istenek közös erővel megállították és Morákolus felügyelete alá helyezték, aki az alvilágba vitte. Morákolus felvállalta, hogy az ő birodalma nemcsak a kincsek és ékkövek hazája, hanem a halál otthonául is szolgál.

Ám a kínok nem értek ezzel véget az emberek világában, az ember megteremtésekor megszülettek az irigység, a viszály, a harag és a hazugság istenei. Ezt a négy istent egyik testvér sem fogadta be birodalmába, ezért az emberek között jártak.

Egy nap Morákolus úgy látta, hogy az ember esetlen és nem tudja túlélni a világ veszélyeit, ezért elküldte hozzá totemállatát, a farkast. Azért küldte, hogy próba elé állítsa: ha az ember meg tudja szelídíteni a farkast, érdemes arra, hogy az istenek a kegyük-

be fogadják. A farkas hosszasan kereste az embert a sűrű erdőben, mígnem rátalált egy vadászra, aki lándzsát emelt rá. Miután a vadász látta, hogy az állat nem akarja bántani, letette a fegyvert. A farkas éhes és fáradt volt, ezért a vadász helyet adott neki a tűznél és étellel kínálta. Hosszú hónapokon át a farkas újra és újra visszatért a vadászhoz, mígnem végig mellette maradt. Ezt látva Morákolus a vadászt megáldotta, hogy nagy hős váljék belőle. Emberfeletti erőre tett szert, nemskára törzsfő lett, és a farkas élete végéig mellette maradt, majd visszatért az istenekhez a vadászszal az oldalán.

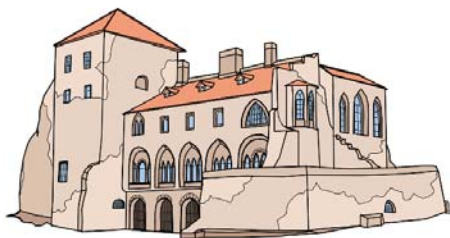
A kis istenek lázongani kezdtek

Morákolus tettén. Egyesek azt mondták, helytelen, amit tett, mert az ember így is, úgy is életben maradt volna. Mások szerint helyesen és bölcsen cselekedett. A két front háborúba kezdett. Az összecsapás széthasította a hatalmas szigetet és ezzel az embereket is. Ezt látva Oberus éktelen haragra gerjedt – csak fokozva ezzel a pusztítást. Megparancsolta, hogy minden isten térjen haza, és amíg másként nem rendelkezik, ott is kell maradniuk. Évente csak egyszer jöhetnek Oberus palotájába ünnepelni és vigadni.

Morákolus bátyja engedélyével még egyszer segíteni akart az embereken. Megígérte, hogy nem közvetlenül fog beavatkozni, nehogy újabb vizályt szítson.

Ahogy az isten az embert teremtette, úgy alkotott meg egy apró agyagfigurát is, amit megtöltött étellel. Ez az agyagfigura egy kisember lett, de amilyen kicsi, olyan becsvágyó, ügyes és erős lényé alakult. Morákolus törpnek nevezte el. A törpöket hatalmas kovácsstehetséggel áldotta meg és felküldte őket, hogy mindent tanítsanak meg az embereknek, majd térjenek vissza, hogy az isteneknek segítsenek. Minden isten örült a törpök megjelenésének, kivéve Terant, aki irigy volt apja teremtményeire. Mivel ő volt a legidősebb fiú, ő örökölte atyja erejének egy részét. Ő is alkotni akart, ezért megfogott egy kupac agyagot és megformált egy figurát. Első látásra szép volt, de mikor lelket próbált tölteni belé, ocsmány lény lett a végeredmény, ami csak pusztítani akart. Teran felküldte teremtményeit, hogy irtsák ki a törpöket és vegyék át a helyüket. Ismét harci zaj és vér borította földet. A harcban a törpök győztek ugyan, de rengeteg veszteséggel. Morákolus éktelen haragra gerjedt. Fia a felelősséget nem akarta vállalni, sőt apját vádolta, mert segített az embereken. Végül az apa nem ölte meg, de a méltó büntetés nem maradt el. Oberus és Morákolus együtt az istent halandóvá tették. Isteni erejének egy része megmaradt ugyan, de elvesztették halhatatlanságát. Hogy érezze tette súlyát, felküldték, hogy ő is úgy szenvedjen, mint a halandók. Utána követték még páran, de az istenek egyre több embert láttak érdemesnek arra, hogy kitöltsék az űrt az árulok után.

Az év eleji osztálykirándulás keretében a Zserbó osztály Tatán járt. A történelmi kutatómunka részeként Bükki Dániel az alábbi alábbi levelet fogalmazta – kiegészítve a vár rajzával és elkészítve annak képzeletbeli változatát.

Drága Ilonám!

Mielőtt elindultam volna, megfogadtam, hogy csak akkor írok majd, ha nagyon jól vagy nagyon rosszat kell közölnöm. Sajnos most nem alakulnak fényesen a dolgok.

Ígazából nem is tudom, hol kezdjem. Talán az egész azon az átkozott

csütörtökön kezdődött. A legtöbbször már az étkezöben volt és javában fogyasztotta a friss reggeli halászlét, amikor megérkezett a hivatalos pecsétes levél, hogy a kiszabott fizetést postázási nehézségek miatt elnapolták. Ugyan már nem ez volt a legelső általános felháborítást keltő levél ebben a hónapban, valami mégis volt benne, amitől sokunknak végleg betelt a pohár. Sokan felrúgták a széket, és döngő léptekkel elvonultak, mások üres tekintettel, némán bámulták tovább a tányérban kavargó levest, amire egy perce még volt étvágyuk. Engem is lesújtott a hír. Aztán csend lett.

Később, mikor szolgálat közben épp a nyugati falon portyáztam, egyszer csak leszólitott egy másik katona. A kiejtéséből ítélve talán olasz lehetett. Azt mondta, hogy még párszázad magával sem hasznát, sem értelmét nem látják tovább e falak közt szolgálni, ezért a következő adandó alkalommal elhagynák a várat. Megkérdezte, velük tartanék-e. Én persze nem fogadtam el az ajánlatot, mert úgy éreztem, ha nem küzdhetek itt a törökkel, a becstelen hazaárulás gondolata fog örökké emészteni. Hiszen minden beleváló vitéz harcba született. Erre ő vetett rám egy sajnálkozó pillantást, majd egyszerűen szó nélkül odébbállt.

Naiv voltam. Azt hittem, csak blöfföl. De egyszer csak hirtelen azon kaptam magam, hogy egy lázadó, hőzöngő embertömeg kellős közepén vagyok, mely az esti ima után összeszedi minden holmiját, és a vár kapitányának szeme láttára nyomtalanul kivonul a kapun, és soha többet nem jön vissza.

Alig másfél százan maradtunk. Olyanok, akik túl büszkék, meg olyanok, akik túl gyávák voltak elmenni. De az éberség még így sem lankadhatott. Újra felosztottuk az éjjeli őrseget és a napi tisztségeket, majd nyugovóra tértünk. Az Öreg-tó aznap éjjel csendesebb volt, mint valaha.

Másnap a reggeliből mindenki derekasan jóllakhatott. A nap jó része ugyanúgy telt, mint bármely másik nap. Ha valaki kívülről nézte volna, talán fel sem tűnik, hogy a falakról majdnem félezer ember hiányzik. De sajnos mi itt belül nagyon jól tudtuk. Túlságosan is jól.

Merthogy tudniillik – talán a sors fintora volt csupán, vagy csak egy balszerencsés időzítés – délután három óra tájban egy kiáltás rázta meg a csendes vidéket: „Jön a török!” És a török tényleg jött.

Nem is kellett hozzá negyedóra sem, mire a díszes janicsár sereg szép csatarendben felsorakozott az árok mentén. Néhányan azonnal fegyvert ragadtunk, mások csak az utasításra vártak. De ami ezek után következett, arra egyikünk sem számított. Mert mindnyá-

jan láttuk a halált a szemünk előtt táncolni, és mindnyájan tisztában voltunk a sokszoros túlerővel, de feladni már egyikünknek sem lehetett. Egyvalakit kivéve: a kapitányt.

És a jóisten tudja csak megmondani, miért, de az bizony letérdelt a török elé, és úgy könyörgött kegyelemért és a várbeliek életéért, hogy még messziről is látszott, ahogy a könnye kicsordult. Holott saját életéért rajta kívül senki nem könyörgött volna. És a szultán megkönyörült. Sőt olyannyira meghatódott, hogy még azt is megengedte, hogy a felszerelésünket és ingósságainkat is magunkkal vihessük egy török bég kíséretében egészen Komáromig. Leírhatatlan döbbenet volt az mindannyiunk számára. Ott álltunk karddal, pallossal, ijjal, dárdával és buzogánnyal a kezünkben, talpig felfegyverkezve, és a megütközés pillanatában visszavonulót fújtak támadás helyett. Pedig legszívesebben vitte volna mindenki magát a szultánnak a fejét négy darabban ingósságként, arra megesküszöm. De nem volt mit tenni.

Aztán a turbánosok egyszerűen bevonultak, mi meg kivonultunk. Kezünkben ott volt minden, amit magunkkal vittünk, hátunk mögött pedig minden, amit elvesztettünk. Már hallom is, ahogy megragadják a súlyos kőalapácsokat és csákányokat, és lassan ízekre szedik a támaszpontot. Tehát ezek szerint végleg ennyi volna a híres tatai végvár dicső seregének szégyenteljes története.

Ezt a levelet egy helyi régi jó barátommal küldetem mostan el neked. Remélem, üzenetem hamarabb eltalál hozzád, mint mi vagy a törökök. Ha megkapod és elolvasod, tudd, hogy most már senki és semmi sincs biztonságban. Nem mondom, hogy menekülj, mert nem tudom, hová lehetne még. Nem mondom, hogy maradj, mert nem tudom, meddig maradhatsz még. Csak arra kérek, hagyj üzenetet. Amint Komáromba értem, és végre elszabadulok a szégyen szörnyű súlyától, a nyomodba indulok és felkereslek.

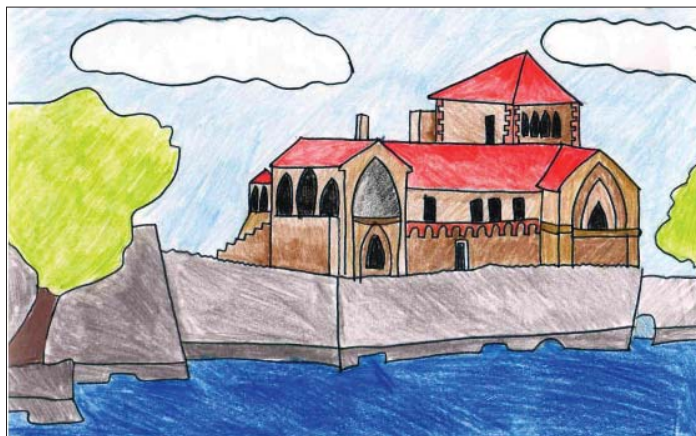
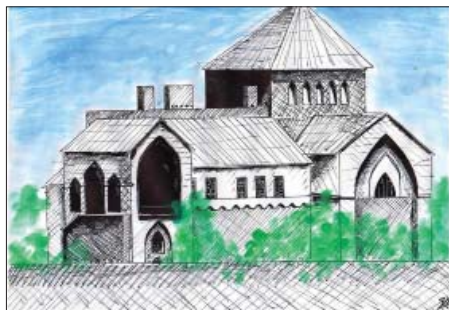
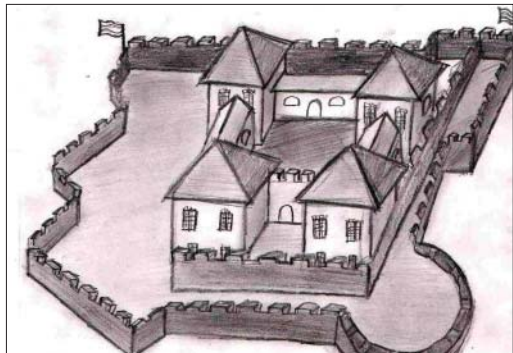
Addig is őrizd a reményt,

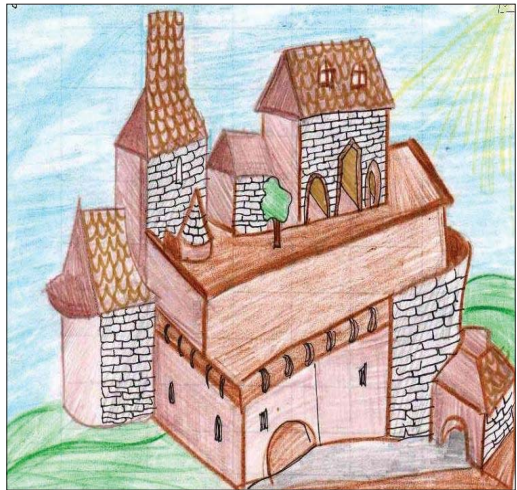
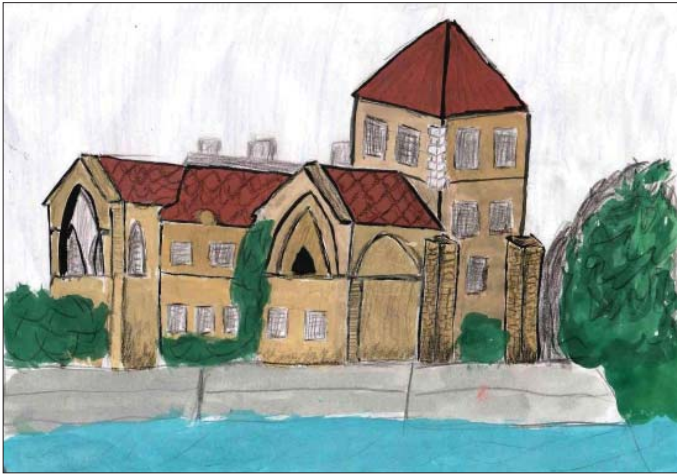
A Te lovagod

A várkutatóhoz tartozott az épület rajzának elkészítése. A várrajzok Borenich Dalma, Bükki Dániel, Horváth Dorka, Kátay Lili, Major Virág, Szigeti Lili és Traumberger Lenke munkái.

Köszönöm Erdei Erikának, hogy beszakennelte és a Poligráf rendelkezésére bocsátotta őket.

A JOKER osztályban Katona József: Bánk bánja hívta elő a társadalmi, szociális elégedetlenség kérdésének megvitatását.

Tiborc panasza 2015

I.

Hallod-e Bánk!?

Miért van az, hogy ott a rózsadombon vidám és jó az élet?

Én itt a nyóckerben még remélni is félek.

Itt a pillangó a hasban nem a szerelem jele,

hanem, hogy hívjuk a mentőt idejében.

Az életben örömeimet manapság ritkán lelem, egy hang a távolból:

„Tesó eladó az aranyóra, nem veszed meg?”

Köszí szépen nem kell, van elég bajom így is,

mert nem tudom eldönteni, mit vegyek – 10 deka párizsit vagy öt kiflit.

De az én életemet nyilván már ismeri az úri réteg,

Azért jöttem, hogy segítséget kérjek.

A jövőképem elég homályos, és a szürkeség miatt én magam se látom,

hogy a frissen szerzett bölcsész diplomámmal a Burger Kingben vagy a

McDonald's-ban veszem majd fel a rendelést.

A gazdasági főiskolán kinevetnek,

de én leszek majd az aki a buli után hajnalban

a sajtburgeredet kiviszem.

Sokan azt mondják pesszimista vagyok,

szerintem meg inkább a teljes racionalizmus ami én vagyok.

Mert a felső 10 000-be soha nem kerülök be,

de nem is vágyok rá, hogy a sznobizmus és a nagyképűség felemésszen.

Itt mindenki csal, hazudik, lop

Magyarország csak egy dologtól van messze,

a mennyországtól, de attól kurva távol!

II.

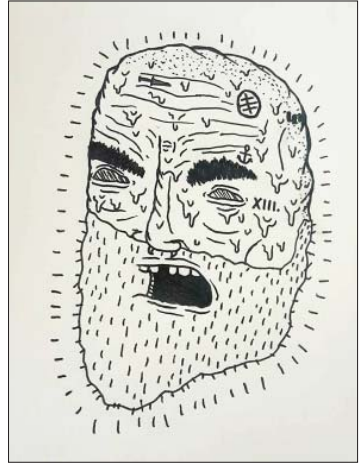
Moloch szakadéka a balkáni Magyarország.
 Lejárt eszmék jól tartósított
 hermetikusan zárt konzervében
 agonizál a polgárság.
 Itt még a legtöbb bálványt imád
 és állatias ösztöneivel átítatva
 ítél el mindent, ami más.
 Rendszerváltoztatás ide vagy
 oda, itt nem lesz nyugatiasodás,
 Csak torz országimázs.

Frusztrál, hogy az eszmék, amikben
 hiszek, errefelé nem többek pusztá naivitásnál.
 Süllyedünk egyre mélyebbre oda,
 ahol morál helyett szotyji és kőbányai vár.
 Így jó, hogy nem tűnnek el az agresszív kutyák,
 kik miatt szorongok magányosan a még nálam is
 sarkosabb tömegbarbárságban,
 ahol CCTV nélkül nekem nincs biztonság.

Ide születtem, az vagyok,
 amivé kultúrám kreált.
 De a tanult rossz beidegződéseimet levetve
 létem egy része már digitális állampolgár.
 Míg mi poshadunk és mások háborúznak,
 a hálózat megoldás a maradiság ellen.
 Persze ez is arrogáns, hiszen fehér ciszgender fiúként
 lehetetlen felfognom, milyen az el nem fogadottság,
 de ha már nem én rendelkezem az erkölcsömről,
 magamról, de még a hangulatomról sem,
 akkor legalább a közvetlen közegemen
 és a közmédián kívül örülök, hogy valami sokoldalúbb dolog is formál.
 Mert soha nem azt kapom, amit gondolnom kell,
 hanem azt amin [gondolkoznom kell].

A Hősök terén selfie bottal kardozó japán turisták közt
 azt hinni, hogy felkészültünk erre, rosszabb
 annál, mint mikor lemerülsz, pedig még be se csekkoltál.
 A korlátlan tudás a zsebünkben több
 annál, hogy csücsöríts és hogy tegnap
 #megintnagyoneláztál, elég a shitpostból már.

Kultúránk csömörlik bele az információ hadába.
 Korképünk torz és [filterektől] idealizált, de a platform adott már,
 csak nekünk is elég okosnak kell lenni hozzá.

IRODALMI HÁZIVERSENY

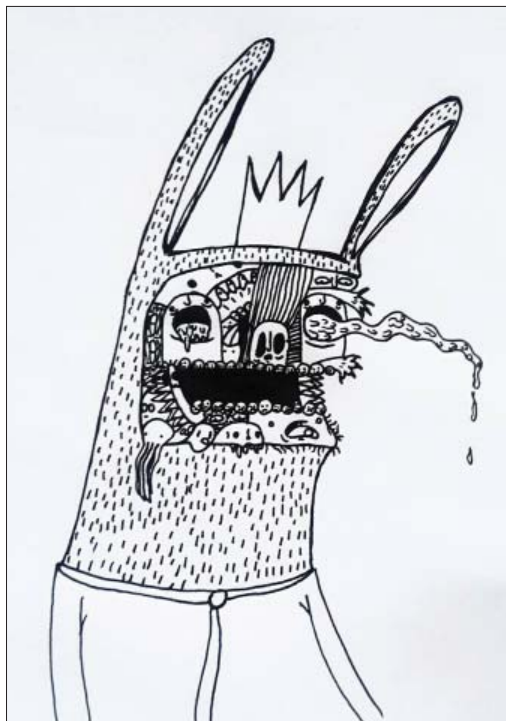
SZEPTEMBERI MEGOLDÁSOK

I. Villámkérdések innen-onnan

1. Lilliputnak hívják a törpék országát, ahova Gulliver eljutott.
2. Andersen rút kiskacsája Hattyú.
3. Az arisztokratákat mondják kékvérűeknek.
4. Demizson a neve az italok tárolására használt bevont füles üvegballonnak.
5. A páva száll fel a vármegye házára Ady Endre versében.
6. Gauguin lett híres a vezetéknevén, nem pedig a keresztnévén a megadottak közül.
7. A felkelő napot jelképezi a japán zászlón a piros kör.
8. A levendula az az illatos lila virág, amelyet a kozmetikai iparban és molyirtónak is használnak.
9. A gráciák voltak a görög mitológiában a kellem és a báj istennői.
10. A potrohán keresztül lélegzik a légy.
11. Judy Garland volt az Őz, a csodák csodája című film főszereplője.
12. A Shakespeare-hősök közül III. Richárd döntött úgy, hogy gazember lesz.
13. A Habsburg dinasztiából származott Napóleon második felesége, Mária Lujza.
- 13+1. A női nevek közül a Regina jelentése királynő.

II. Dráma-zanza

1. Trónutódlástól megfosztott királyfi egy szellempartit követően hosszas bizonyítási eljárás után saját élete árán visszazökkenti az időt rendes kerékvágásába – Shakespeare: Hamlet
2. Határozott leány testvéri szeretettől és az égi hatalmak feltétlen tiszteletétől vezérelve szembeszáll leendő apósával – Szophoklész: Antigoné
3. Tehetős, ám pénzszerűében élő polgárember igyekszik megakadályozni gyermekei házassági terveit, de a véletlen keresztülhúzza számításait – Molière: A fősvény
4. Ifjú ember magasra föltekintve tesz vallomást tőle tiltott kedvesének, szerelmüknek különféle patikaszerek és a hideg acél vet véget – Shakespeare: Rómeó és Júlia
5. Jó erkölcsöt, mély vallásosságot és tisztességet mutató férfiember többek-

nek vall szerelmet, az elutasítás sem riasztja el, s mindenféle javakra is szert tesz mások hiszékenysége árán – Molière: Tartuffe

6. Sok felesleges dolgot tudó lányok beszélgetnek, miközben eljár felettük az idő – Csehov: A három nővér

7. Tizenharmadikként érkező fiú, aki valójában vadászkutyának képzele magát, annyit segít egy családnak, hogy nagy buzgalomban tönkreteszi az életüket,; többen nem látják tisztán a dolgokat, egyikük le is lövi magát – Ibsen: A vadkacsa

8. Egy vidámnak látszó család addig-addig dobozol fontos vendégükkel együtt, hogy a végére már azzal sem törődnek, ha vendégük nem éri el a buszt. A postás nem mindig csenget, de ettől még nem lehetetlen hőssé válni. – Örkény: Tóték

III. Idézetek filmekből

1. Sergio Leone: Volt egyszer egy vadnyugat: „Megfőzted a kávé?”

2. Kertész Mihály: Casablanca: „This is the beginning of a beautiful friendship.”

3. Terry Gilliam, Terry Jones: Gyalog Galopp: „Hol? A nyúlton túl?”

4. Coppola: A Keresztapa I.: „Hiszek Amerikában”

5. Quentin Tarantino: Pulp Fiction/Ponyvaregény: „I love you hunny bunny!”

6. Bacsó Péter: A tanú: „Tudja, Pelikán elvtárs, egyszer majd kérni fogunk magától valamit.”

7. Robert Zemeckis: Forrest Gump: „Istenem, kérlek, változtass madárrá, hogy elrepülhessek innét messze, minél messzebb!”

IV. Muzsikával kapcsolatos kérdések

1. Mozart a Varázsfuvola szerzője.

2. Verdi írta a Rigolettót.

3. Ausztria állampolgára volt Joseph Haydn.

4. Puccini operái: Bohémélet, Manon Lescaut, Tosca, Turandot.

5. Liszt szerzeménye a Faust és a Dante szimfónia.

6. Muszorgszkij nevéhez fűződik az Egy kiállítás képei című zongoramű.

7. Claudio Monteverdinek, az első jelentős olasz operaszerzőnek Luther Márton nem volt kortársa.

8. A 17. század végétől gyártották a híres Stradivari-hegedűket.

9. Handel szerezte a Messiás című oratóriumot.

10. A Pillangókisasszony Puccini operája.

11. A gamba a kakuktktojás a vonósnégyesben.

MEGFEJTŐK:

BARTA JÚLIA (ROBINHOOD), BODOR ADRIENN (MÁRKA),
 BODOR FRUZSINA (ALBATROSZ), HARSÁNYI ANDRÁS (DIMENZIÓ),
 KAPALA-HAVAS MAJA (KÁRÓ), KÁTAI LILI (MÁGIA),
 KORMOS BENEDEK (DIMENZIÓ), KRATOCHWILL ÁRON (VAGABOND),
 MAGYARI SEBESTYÉN (KÁRÓ), SIPEKI DÁVID (DIMENZIÓ),
 SZAKÁL ANETT (MÁRKA), TÓTH KATA (MÁGIA).

OKTÓBERI KÉRDÉSEK

A LEADÁS HATÁRIDEJE: 2015. NOVEMBER 6., PÉNTEK

I. Vegyes felvágott (10 pont)

1. Ki lett a Nyugat örökébe lépő Magyar Csillag főszerkesztője 1941-ben?
2. Megmaradtak-e Mátyás palotájának reneszánsz freskói?
3. Melyik századból valók az első hangjegyes emlékeink?
4. Mit jelent a tihanyi apátság alapítólevelében (1055) található „munorau bukeur rea” kifejezés?
5. Kinek a születésnapján (szeptember 30.) van a Magyar Népmese napja?
6. Milyen néven írt még Romain Gary?
7. Milyen sorrendben születtek meg a világhírű magyar találmányok: a biztonsági gyufa, a dinamó és a szódavíz?
8. Mikor oszlatták föl az 1836-ban alapított Kisfaludy Társaságot?
9. Ki adta ki 1711-ben a Harmonia caelestis (zenei gyűjtemény)?
10. Ki volt az első magyar irodalomkritikus, aki 1831-ben elindította a Kritikai Lapokat?

II. Négyből egy (10 pont)

1. Ki alapította 1895-ben az Eötvös Collegiumot? Eötvös József, Eötvös Károly, Eötvös Loránd, Eötvös Lóránt?
2. Hol van a Lechner Ödön tervei szerint épített Kék templom? Kassán, Komáromban, Nyitrán, Pozsonyban?
3. Melyik stílus jellegzetes alkotása az 1896-ban megnyitott Vígszínház épülete? Eklektika, késő gótika, késő historizmus, romantika
4. Melyik folyóirat pályázatára küldte be Katona József a *Bánk bánt*? Erdélyi Museum, Mindenés Gyűjtemény, Orpheus, Uránia?
5. Ki volt a felsoroltak közül ókeresztény író? Augustinus, Octavianus, Plautus, Tacitus?
6. Melyik arkangyal „súgta” Allah tanítását Mohamednek? Gábrriel, Mihály, Rafael, Uriel?
7. Melyik író hősei a Buendia család tagjai? Jorge Luis Borges, Maria Vargas Llosa, Frederico García Lorca, Gabriel García Marquez?
8. Milyen néven alapították 1865-ben a Színház- és Filmművészeti Egyetem elődjét? Előadó-művészeti Akadémia, Filmfőiskola, Színészeti Képezde, Színészeti Tanoda?
9. Kinek a fordításában jelentek meg Andersen meséi először nyomtatásban Magyarországon? Arany János Benedek Elek, Szendrey Júlia, Vajda Júlia?
10. Melyik itáliai városból származott Giacomo Casanova? Firenze, Ravenna, Velence, Verona?

III. Szavak, szavak, szavak 20 pont

1. Kinek a szóújításai az *adalék*, a *fuvallat*, a *gyanúsít*, a *hozomány* és a *versenyez* szavak?
2. Ki a keresztapja *Etelkának* és *Jolánkának*, azaz kinek a leleményei ezek a nevek?
3. Ki alkotta a *kaland*, *magány*, *nyomor* szavakat?
4. Melyik jeles költőnk szóalkotásának köszönhetjük az *enyh*, *hangszer*, *szomj*, *világpolgár* szavakat?
5. Melyik reformpolitikus írta le először a *gépész*, *menet*, *részvény*, *szájhős* szavakat?
6. Kinek köszönhetjük a keresztkérdés, *közszellem*, *uralom*, *vezércikk* kifejezéseket?
7. *Cukrász*, *csemete*, *küldönc*, *narancs*, *pánt*, *polgár*, *sajka*, *szabály* – a felsoroltak közül

mely kifejezések keletkeztek a nyelvújítás idején?

8. Milyen külföldi jövevényszókat szorított ki a nyelvünkben a *hajrá, lelátó, mez, rajt*?
9. Kiknek köszönhetjük a *halandzsa, kivagyiság, maszek, mozi* szavakat?
10. Mit jelent a *górcső* első szótagja?
11. Melyik idegenből átvett állatnév helyett ajánlották a nyelvújítók a *górugrány* elnevezést?
12. Melyik növénynévnek köszönheti létrejöttét a *cikornyás* kifejezés?
13. Eszik vagy isszák a *feketelevest*?
14. Közismert a *rakoncátlankodik* szó jelentése. De mit jelent a *rakonca*?
15. Mi az a *duga*, amiről akkor beszélünk, amikor valami dugába dől?
16. Mi a kapcsolata egymással a *vásár, a bazár és a vásárnap* szavunknak?
17. Milyen történet kapcsolódik a *fabatka* kifejezéshez?
18. Hogyan magyarázható történeti-etimológiai szempontból a különös hangzású *ken-cefice* szó kialakulása?
19. Miből alakult a *kacifántos* szó?
20. Sorolj föl legalább 15 olyan összetett szót, melynek utótagja a *szoba*!

Szeretnénk köszönetet mondani annak a közel 40 diáknak, akiknek a részvételével megújulhatott a biciklitároló fala. Az ötletelés, tervezés, sablonkészítés, a csíkok és figurák festése során változatos összetételben és létszámban, különböző időráfordítással dolgoztak a diákok a fél órától a többször 2-3 órányi munkáig.

Külön köszönet:

Bodonyi Évának, Csoncsinak, Dósai Gergőnek és Potsubay Annának.

A festést támogatta: a POLI-FARBE KFT.

Az idei irodalmi Nobel-díjas: Svetlana Alekszijejics

Svetlana Alekszijejics fehérorosz dokumentumregény-író az idei év Nobel-díjasa. Művei az egyén szemzőgéből mutatják be a szovjet és a posztszovjet történelem eseményeit.

A Svéd Akadémia indoklása szerint Svetlana Alekszijejics polifonikus írásaiban a szenvedésnek és a bátorságnak állít emléket. A szovjet és posztszovjet sorsok bemutatásá-

val az emberi érzelmeket mint történelmi dokumentumokat tárja fel műveiben. Igazából nem a történelmi eseményekről van szó, hanem az érzelmek történetéről.

Alekszijejics egyébként éppen vasalt, amikor felhívták a svéd akadémiától. Az írónő elmondta, hogy a nyolcmillió korona biztosítja majd számára a szabadságot, ugyanis sok időbe telik neki, míg megír egy könyvet; akár tíz évig is eltarthat, míg elkészül egytel. Jelenleg két ötlete is van, amelyekből könyvet írhat. „Most végre lesz elég időm rájuk” – nyilatkozta.

A legújabb kötete angol kiadójának ajánlója: „A mű rekviem egy romokban lévő civilizációért, amelyben a *Csernobili ima* szerzője újraértelmezi a polifonikus irodalmi formát, megszólaltatva a Szovjetunió összeomlásának több tucat szemtanúját egy nagyszabású kísérletben, hogy feltérképezze egy kultúra eltűnését, és elgondolja, milyen új ember emelkedhet ki a romok alól. Alekszijejics módszere egyszerű: „Nem kérdezem az embereket a szocializmusról, hanem a szereletről, féltékenységről, gyermek- és időskorról. Zenéről, táncról, hajviseletről, a számtalan különböző részletről, amelyek egy eltűnt életmódhoz kapcsolódnak. Ez az egyetlen út, hogy szembenézzünk egy katasztrófával: evilági keretbe helyezük, megkíséreljük elmondani a történetét. Megpróbáljuk megérteni ezeket a dolgokat. Nem győzők csodálkozni, milyen érdekes az átlagos, a hétköznapi élet. Végtelen számú emberi igazság létezik. A történelem a tényekkel foglalkozik, az érdeklődési körén kívül esnek az érzelmek. Helytelennek tartják, hogy helyet kapjanak a történelemben. Én íróként tekintek a világra, nem szigorúan történészként. Lenyűgöznek az emberek.”

Svetlana Alekszijejics 1948. május 31-én született az ukrain Ivano-Frankivszkban. Apja fehérorosz, anyja ukrán. Apja a hadseregben szolgált, leszerelése után a család Fehéroroszországba költözött. Svetlana Alekszijejics eleinte riporterként, valamint egy minzski irodalmi lap tudósítójaként dolgozott.

Sokféle műfajban próbálkozott: már az iskolában írt verseket, később novellákat és esszéket is. „A valóság mindig mágnesként vonzott; kínzott és megbabonázott, foglyul akartam ejteni az írásaimban” – mondta egyszer egy interjúbán. Ezért esett a választá-

sa a dokumentumregény műfajára. Könyvei tragikus történelmi események túlélőinek, szemtanúinak vallomásaiból, valamint korabeli dokumentumokból állnak. Jellemző, hogy műveiben a szovjet és a posztszovjet történelmet az egyes ember szemszögéből ismerhetjük meg.

Összesen hét könyve jelent meg, ezek közül kettő olvasható magyarul is. Az elsőben, *A háború nem asszonyi dolog* című könyvében a második világháború idején a németek ellen a Vörös Hadseregben harcoló nők monológjait olvashatjuk. A szerző maga „regénykórusnak” nevezte ezt a művét. A nők vallomásaiban olyan részletek is elhangzanak a „Nagy Honvédó Háborúról”, amelyek korábban nem voltak nyilvánosak.

A sok monológot az a hipotézis fogja össze, ami később konklúziójává is válik a szövegnek: a nők, akik képesek voltak harcolni, olyan „férfimunkát” végezni, ami még a férfiakat is elrettenti, sohasem tudtak igazi pusztítógéppé válni a háborúban. A visszaemlékezésekből megmutatkozik, hogyan próbálták összeegyeztetni a tradicionális női szerepeket a háborúban teljesített feladatukkal: a tizenhét éves lány, aki az egyik nap még ibolyákkal díszítette fel az uniformisát, és szomorkodott, hogy nem vehet fel magas sarkú cipőt, megtanult csukott szemmel szét- és összeszerelni egy mesterlövész-puskát. De olyanra is akadt példa, aki partizánként a hároméves kislányával feküdt a lövészárookban. És mire bevonultak Németországba, meglátták az embert az ellenségben is.

A könyv nem nyerte el a szovjet rendszer tetszését: az írónőt azzal vádolták, hogy meggyalázza a hős szovjet nők emlékét, és pert is indítottak ellene. A per végül a Gorbacsov-féle peresztrojka miatt zárulhatott le.

Hasonló történt a *Fiúk cinkkoporsóban* című könyve esetében is. A Fiúk cinkkoporsóban az 1979-től 1987-ig tartó szovjet-afgán háborúról szól, amelynek valós eseményeiről sokáig hallgatott a sajtó. „Fákat ültetnek, hidakat építenek” a szovjet katonák Afganisztánban, és olyan képeket küldenek, amelyek napoznak és horgásznak – és az ott-hon maradt hozzátartozók eleinte értetlenül állnak a hazaérkező, és egyre nagyobb számú cinkkoporsó előtt. A könyvben a túlélők és az elesettek hozzátartozói szólalnak meg és tárulkoznak ki teljesen, olyan oldalukat is megmutatva, ami – a könyv szavai szerint – nem igazán nevezhető emberinek. Közös a monológokban, hogy a trauma feldolgozhatatlan, a háború továbbra is pusztít a lelkekben, az viszont változó, ki hogyan ítéli meg a történeteket: vagy értelmetlen vérontásnak tartják, vagy felháborodnak, amikor feleslegesnek bélyegzik a szolgálatukat, vagy pedig úgy érzik, csak a háborúban volt igazán szükség rájuk, és soha nem tudják megszokni a hétköznapi életet. A könyv érdekessége, hogy tartalmazza az Alekszijejics ellen indított újabb per dokumentumait is. A vád ez esetben az volt, hogy a szerző meghamisította a túlélők vagy az elesettek hozzátartozóinak a vallomásait, kiforgatta a szavaikat, meggyalázta az emléküket. A könyvet végül a demokratikus közvélemény védte meg, az ügyet lezárták.

November elején jelenik meg új könyve magyarul *Elhordott múltjaink* címmel az Európa Könyvkiadó gondozásában.

Munkásságáért több nemzetközi elismerést kapott: többek között 1999-ben Herder-díjjal, 2013-ban a német könyvszakma békedíjával jutalmazták. Legutóbb 2013-ban jelent meg könyve, *Vremja szekond hend* (Second-hand Time) címmel.

Forrás: <http://www.litera.hu/hirek/irodalmi-nobel-2015>

A szovjet marha vágósúlya

„Vaskézzel úzzuk az emberiséget a boldog jövőbe!” – szolt a szolovki láger kapuján a bolsevik jelmondat. A szerző – magyar fordításban a napokban megjelenő – dokumentumregénye az üldözőkről és az üldözöttekről, a szovjet emberekről és utódaikról szól. A történeti ív Lenintől Putyinig feszül.

Kérjünk fel találomra bárkit, hogy becsülje meg egy bika súlyát. A túlnyomó többség – hacsak valaki nem tévedhetetlen szakértője a szarvasmarhák testtömegének – teljesen fals eredményt fog mondani. Viszont ha száz vagy még több embert kérünk arra, hogy saccolja meg ugyanazt, a statisztikai gyakorlat szerint a tippek átlaga a valósághoz igencsak közelítő eredményt mutat majd, hiába, hogy a próbálkozások többsége önmagában tévedés lesz.

Ez a látszólag távoli példázat juthat eszünkbe Svetlana Alekszijejics magyarul frissen kiadott könyvét olvasva. A fehér orosz születésű, de Oroszországban is hosszú időt élő író és riporter ugyanis nem kisebb dologra vállalkozott, mint hogy megrajzolja, mi is lett az egykori szovjet emberrel, a homo sovieticusszal, vagy – ahogy manapság lenézően nevezik – a „szovival”. Vagyis mérlegre teszi a szovjet múlt örökségét.

Szerzőnk jó három évtizede ugyanazt az egyszerűnek tűnő módszert követi: igyekszik minél több embert megszólítani, hagyja, hogy „kibeszéljék” magukat, de – ha kell – visszakérdez, szembesíti riportalanysait tévedéseikkel, hazugságaikkal, öncsalásukkal. Aztán ezeket az elbeszélte történeteket, sokszor csodálatos novellákat, máskor hátborzongató rémtörténeteket egymás mellé rendezi, „ragaszt-

ja össze”, amit dokumentumrészletekkel, korabeli hírmorzsákkal egészít ki. Méltán nevezhetjük szerzőnk műfaját dokumentumregénynek, a dokumentumriport és a széppróza szintézisének. De bizonyos értelemben tekinthetjük akár jelenkor-történeti műnek is, oral historynak, vagyis elbeszélte történelemnek.

Svetlana Alekszijejics ezzel a kollázs technikával dolgozott már első könyvében, *A háború nem asszony dolog* címűn, amely az akkor még egyeduralkodónak számító heroikus megközelítéssel szemben a maga reménytelen kegyetlenségében mutatta meg a II. világháború valóságát. Nem is jelenhetett meg először, szamizdatban terjedt, s csak a gorbacsovi glasznoszt nyomán lehetett publikálni. Azután készült el *Az utolsó tanúkkal*, majd a két következő könyve világhírűvé tette Alekszijejicset. A *Fiúk cinkkoporsóban* a tragikus afganisztáni beavatkozásról és utóéletéről, valamint az orosz militarizmusról szól, a *Csernobili ima* meg a nukleáris katasztrófáról és a válsághelyzet katasztrófális „kezeléséről”. Ma már látszik, mindkét történet a szovjet rendszer agóniájának következménye volt, és mint krízisjelenség, maga is hozzájárult a Szovjetunió összeomlásához.

Az író által „vörös ciklusnak”, „vörös enciklopédiának” nevezett sorozat ötödik, befejező kötete a magyar polcokra kerülő *Elhordott múltjaink*. Óriási könyvpiaci és intellektuális sikert aratott Nyugaton is, Alekszijejics elnyerte például a német kiadó rangos Béke-díját, és 2013 óta évről évre a Nobel-díjvárományos szerzők között emlegették.

A mű tételmondata egy parasztasz-

szony szájából hangzik el: „a szocializmusnak vége, de mi itt maradtunk”. Mindez erősen hasonlít Esterházy Péter éles megfigyeléséhez a magyar rendszerváltás nehézségeiről: „Ahogy a költő mondja: »a probléma az, hogy ugyan elmentek az oroszok, de itt maradtunk mi.«” Na, most a saját példánkon okulva elképzelhetjük, milyen is az a rendszerváltás, amikor még az oroszok is ott maradnak. Márpedig Oroszországban vitán felül így történt. De ennyi elég is a léhaskodásból, mert Alekszijejics könyve ugyan nagyszerűen olvastatja magát, sőt még prima vicceket is idéz korfestő jelleggel, de a léhaság távol áll tőle. Keserű, szenvedélyes és zavarba ejtő művel van dolgunk, mint az egy kiváló orosz nagyregényhez illik.

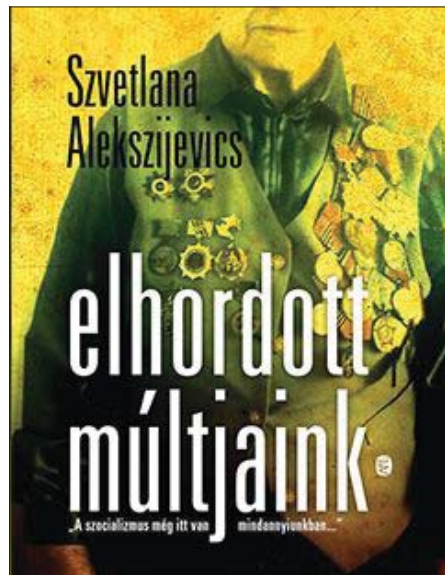
Ugyan az ötkötetes ciklusból még csak ez a harmadik, amelyik megjelenik magyarul (eddig az első és harmadik jött ki nálunk), a hazai olvasó mégis önmagában is teljes művet kap az *Elhordott múltjainkkal*. Egyrészt, mert a szerző az új regényben is foglalkozik korábbi témáival, a nagy honvédő háborúval, az afganisztáni beavatkozással, az orosz militarizmussal, messianizmussal, melankóliával és nagyhatalmi ambíciókkal, az orosz nők heroikus nyomorultságával, az oroszok alkohol- és államfüggőségével, üzlet- és individuumellenességével, valamint a felfoghatatlanul kegyetlen XX. századi történelmükkel, gyógyíthatatlan kollektívizmusnosztalgijáikkal meg mártírkultuszukkal. Másrészt, Alekszijejics továbbírja a történetet az „átmenetről”, Gorbacsov és főleg Jelcin országából elvezet minket Putyin „neopatriotista” világába, és feltárja, miféle, a szocializmus idején mélyen beégetett reflexeket mozgósít újra a mai orosz rezsim, és miért élvezhet ekkora „népi” támogatást. Félelmetes és reménytelen ké-

pet tár elénk. „A balta túléli gazdáját” – szól az egyik sztálinista élmunkás hohér éles megfigyelése.

A könyv egyébként is telis-tele van revelatív, jól idézhető passzusokkal: „Az orosz embernek olyan a szabadság, mint majomnak a szemüveg. Nem tudja, mihez kezdjen vele” – mondja például az egyik megkeseredett pártmunkás, aki noha világosan látja, miért bukott meg a rendszer, mégis ma is nosztalgikusan viszonyul hozzá. Éppúgy, mint az interjúalanyoknál, bennünk is a mindentudás és a semmit sem értés érzése kavargat olvasás közben. Az orosz emberek emlékei alapján latolgatjuk: mennyi is lehetett a vágásérett szovjet szarvasmarha élősúlya; mennyit érhetett, miért működhetett a rendszer? És ha sokan elolvassuk Alekszijejics könyvét, tán megértünk valamit magunkról, nem szükségszerűen oroszokról is.

Zádori Zsolt

Forrás: <http://konyvjelzomagazin.hu/hir/aszovjet-marha-vagosulya>

Totth Benedek nyerte az idei Margó-díjat

Totth Benedek Holtverseny című regénye kapta a legjobb első prózakötetért járó Margó-díjat, melyet idén első alkalommal adtak át a Margó Irodalmi Fesztivál kiadásának záróprogramján, október 10-én a Toldi Moziban.

A díj nyertes szerzője 500 ezer forintos összdíjjal lett gazdagabb,

az Aegon-díj 2015-ös győztese, a *Kitömött barbár* szerzője, Péterfy Gergely pedig mentorként segíti. A nyertes kötet kereskedelmi és médiatámogatást kap a Bookline online és offline felületein, a Balassi Intézet pedig próbaafordítást készít a regényből.

A Margó-díjra 2014. január 1. és 2015. június 7. között megjelent könyvekkel lehetett pályázni. A zsűri első körben szeptember elején kiválasztotta a tíz legjobbat. Az esélyesek között hat nő és négy férfi szerző szerepelt, könyveik pedig hét különböző kiadó gondozásában jelentek meg. A legjobb háromnak a zsűri döntése szerint Mán-Várhegyi Réka (a Politechnikum hajdani diákja), Babiczky Tibor és Totth Benedek könyve bizonyult.

A zsűrit négyen alkották: Gaborják Ádám, a József Attila Kör elnöke, Kollár Árpád, a Fiatal Írók Szövetsége elnöke, Péterfy Gergely, az Aegon-díj aktuális győztese, valamint Valuska László, a Margó Irodalmi Fesztivál szervezője.

Totth Benedek 1977-ben született Kaposváron. Neves műfordító, többek között Cormac McCarthy regényeinek magyarra ültetője. A könyvkiadásban dolgozik. A *Holtverseny* az első regénye, ami 2014 egyik legnagyobb könyves meglepetése volt. Hősei légüres térben, társadalmi vákuumban lebegő tizenévesek, akik csak néhány órára találnak fogódzót egymásban, és ahhoz, hogy tovább sodródjanak, időről időre nagyot kell rúgniuk a másikba.

Totth debütáló regénye úgy vágta fejbe az egyszerű recenzenst, mint szobányi hülyegyereket a felismerés, hogy de igen, a pisztoly mégis töltve volt. Villámgyorsan a hét könyve lett nálunk, például azért mert a „nihil (...) talán még soha nem volt ilyen szórakoztató, ennek kulcsa pedig nem is annyira a sztori, mint inkább a nyelv. Totth Benedek egészen egyszerűen érzi, hogyan kell megszólaltatni hőseit. A *Holtverseny* kamaszai nem béna utánzatok, szövegeik alapján szembejöhethetnének velünk bárhol az utcán. Káromkodásaikban, trágár kiszólásaikban még sincs semmi öncélúság, és szerencsére semmi rosszul értelmezett szépelgés sem. Az itt-ben és a most-ban élnek: ők már

a *Csillagok háborúján* szocializálódtak, a kémiről a *Breaking Bad* jut eszükbe, a kihalt belvárosról meg a *Walking Dead*. A könyvből film is készül, az írónak helye volt a legígéretesebb-listánkon; Totth Benedek a Margón elengedte a csilis vibrátort, ezenfelül pedig bebizonyította, hogy az akkus metszőollóval bizony nem csak bukszusokat lehet formára nyírni. (KissOrsi)

„Egy bátor, sőt, inkább vakmerő, indulatos, szenvedélyes könyv. Az első oldalon be- szállunk egy sportautóba, és, képletesen szólva az utolsó lapig ki se szállunk belőle. Olyan profi dramaturgiával veszi be Totth a történet kanyarulatait, hogy az ember csak ámul-bámul. Egy merő trip az egész, a szereplők sorsának gyorsaságával zakatolunk végig ezen a hátborzongató, horrorisztikus világon” – mondta az Aegon-díjas Péterfy Gergely laudációjában.

A vad és kíméletlen *Holtverseny* szerzőjéről kiderült, hogy halk szavú, szerény fiú szimpatikus, finom humorral átítatva. Totth Benedeket lepte meg a leginkább, hogy könyvét, amire ő a legszívesebben 18-as karikát tétetett volna, kamaszregénynek titulálták.

Totth mindig szeretett volna írni, de sokáig hiányzott belőle a kellő önbizalom, ezért kiegyezett a fordítással. A jelenlegi sikert skizoid módon éli meg: van egy srác, aki megírta a könyvet, és van ő, aki egy reggel majd felébred, és a *Játszma* című filmben látottakhoz hasonlóan benyújtják neki a vaskos szám-

lát. A *Holtversenyben* tíz év munka lakozik: Totth az első négy fejezetet öt évig írta, és újabb öt év kellett hozzá, hogy az egészzel végezzen. Saját gyerekei elől – kamaszregény ide vagy oda – biztosan eldugja jó néhány évig.

Totth Benedek: *Holtverseny*
 Magvető Könyvkiadó, 2014, 248 oldal, 2990 HUF

Forrás: <http://www.litera.hu/hirek/totth-benedek-margo-dijas>
<http://www.litera.hu/hirek/totth-benedek-margo-dijas>

**TOTTH BENEDEK DÍJNYERTES HOLTVERSENYE
 MEGLEHETŐ AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRBAN.**

PÁLYÁZAT

Lásd, amit hallasz!

A Budapesti Fesztiválzenekar idén is meghirdeti az öt éve hagyományteremtő szándékkal életre hívott filmes pályázatát a középiskolák tanulói számára. A pályázaton egyéni- vagy csoportosan (maximum 5 fős csapatokat alkotva) lehet indulni.

Az idei feladat: Filmesítsétek meg Sosztakovics Hamlet szvitjének egy vagy két szabadon választott tételét! A film bármilyen műfajú lehet, bármilyen technikával dolgozhatok, és ha nincs kamerátok, akár mobiltelefonnal is felvehetitek, vagy számítógépes animációs programmal is elkészíthetitek. Találjátok meg azt a filmes műfajt, megvalósítási eszközt, amely számotokra a legérdekesebb, legizgalmasabb!

A pályázat menete: A pályázat háromfordulós, minden középiskolás számára nyitott és ingyenes. A pályázatra a Fesztiválzenekar honlapjáról vagy a pályázat Facebook-oldaláról letöltött nevezési lap kitöltésével és beküldésével jelentkezhetek.

Jelentkezési határidő: 2015. november 13. (péntek)

A nevezési lapot elküldhetitek:

- postán: BFZ 1033 Budapest, Polgár utca 8-10./B
- faxon: +36 1 355-4049
- e-mailen: adrienn.balogh@bfz.hu

A nevezési lapot elküldők számára rendelkezésre bocsátjuk a film elkészítésénél felhasználandó zenei anyagot tételekre bontva, elektronikus formátumban, valamint megküldjük a filmek feltöltéséhez szükséges információt is.

Beküldési határidő: 2015. december 4. (péntek) -ig várjuk az alábbi pályázati anyagot a fenti címekre.

A szükséges pályázati anyag:

A film szinopszisa:

1. Melyik részletet választottad?
2. Mit látunk majd a filmen? (rövid, vázlatos, kb. egy oldalnyi tartalmi ismertető)
3. Néhány fotó a hangulat érzékeltetésére, vagy storyboard: a film egyes beállításainak képregény jellegű tervrajza (8-10 kockában)
4. Milyen technikai eszközökkel tervezed leforgatni vagy elkészíteni a filmet?

Ha az előszűrést követően bekerültök a második fordulóba (erről írásos értesítést küldünk minden jelentkezőnek), akkor készítsétek el filmjeiteket, majd töltsétek fel azokat szakmai partnerünk, a Daazo.com oldalára. Ezen az oldalon a pályázati határidő lejárta után a filmek online megtekinthetővé válnak.

Az elkészült filmek beküldési, azaz feltöltési határideje: 2016. február 11. (csütörtök)

A díjátadó gálára 2016. február 26-án (péntek) kerül sor a Művészetek Palotája Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében, ahol bemutatjuk a döntőbe jutott filmeket és a végső választást követően átadjuk a díjakat.

Időpontok, határidők:

- A nevezési lap beküldése: 2015. november 13. (péntek)
- A pályázati anyag beküldési határideje: 2015. december 4. (péntek)
- A kész filmek feltöltési határideje: 2016. február 11. (csütörtök)
- A pályázat döntője: 2016. február 26. (péntek)

Zsűri:

- Ujj-Mészáros Károly, filmrendező (zsűrielnök)
- Takács-Nagy Gábor, karmester, a Budapesti Fesztiválzenekar vendégkarmestere
- Szilágyi Fanni, filmrendező
- Duszka Péter, vágó
- Deák Zsuzsanna, a Daazo.com munkatársa
- Fesztiválzenekar muzsikusai

Díjazás:

A zsűri által legjobbnak ítélt filmeket a Budapesti Fesztiválzenekar 2016. február 26. (péntek) bemutatja a Művészetek Palotája Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében.

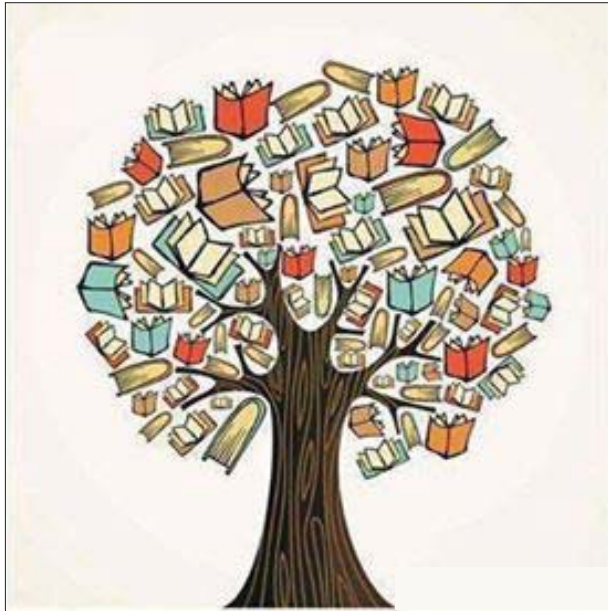
Az est végén a zsűri itt hirdeti ki a verseny nyertesét.

A verseny fődíja: a zsűri által kiválasztott nyertes csapat részt vehet a zenekar egyik nemzetközi turnéján.

Közönségdíj: Minden pályázót és annak osztályát/iskolátársait meghívjuk a pályázat döntőjére és ünnepélyes eredményhirdetésére. Érdekes minél több szurkolót hozni, mert a teremben lévők szavazhatnak majd a közönségdíjról.

A Daazo.com különdíja: A feltöltési határidő után a – több ezer kortárs filmes alkotást bemutató – Daazo.com oldalon lehet szavazni a filmekre, a legtöbb szavazatot elnyerő mű szakmai partnerünk különdíjában részesül.

A verseny szakmai partnere: az európai rövidfilmek online központja

**Az olvasás súlyosan
 károsíthatja
 a tudatlanságot**

PÁLYÁZAT

Írjatok Tartuffe-limeriket az Örkénynek!

Az Örkény Színház internetes színházi alkotóportálja (iszap) felhívást tett közzé középiskolás diákok számára:

Írjatok limeriket a Tartuffe valamelyik szereplőjéről! Ha belejöttök, valószínűleg nem álltok meg egynél...

A limerik (angolosan limerick) ötsoros humoros vers. Rímképlete AABBA. Gyakran kezdődik a „Volt egyszer...” meseformulával, de ez nem kötelező ismérve. Bármilyen badarság megfogalmazható benne, magasköltészeti elvárás nem fenyegeti a műfajt.

Sok mindent megtudhattok a limerikről az interneten kutatva (például az wikidézet portálján, ahol számos verset is olvashatok). Garantáltan jól fogtok szórakozni mind az ismeretszerzés, mind az alkotófolymat során! Dolgozhattok kis csapatokban vagy egyedül, kinek hogyan lendül be jobban a fantáziája.

A legjobb szövegek a színházi kiállításonkunkon és a honlapon is olvashatók lesz-

nek, a legeslegjobb szövegek alkotóit és tanárukat pedig meghívjuk a november 22-i IMPRÓS FLESSBACK-re, amely a Tartuffe előadásához kapcsolódik. (A TARTUFFE – IMPRÓS FLESSBACK egyszerre lesz improvizáció, beszélgetés és közönségtalálkozó. A színészek improvizálnak. A rendező hangosan gondolkodik. A közönség irányít. A program az Örkény Színház és a Momentán Társulat együttműködésében valósul meg.)

Kérjük, hogy a műve(i)tek mellett tünetsétek fel a neveteket, e-mail címeteket, a tanárotok nevét és az ő elérhetőségét is! Az is megfelelő, ha a tanárotok küldi el nekünk a limerikeket.

Az e-mail tárgya: 2015 – ŐSZI ISZAP
Beküldési cím: iram@orkenyszinhaz.hu
Beküldési határidő: 2015. november 6.

Az alkotói pályázat az Örkény Színház IRAM ifjúsági programjának része. A programról további információk találhatóak a színház honlapján.

Aranycöppések

- Balassi olyan szinten szerelmes Júliába, hogy meghalna érte.
- Mindegyik versszak mást mond el.
- Nyomokban metaforákat tartalmaz.
- Az ötödik versszakban a piederzta te-tejére emeli.
- Beteljesedetlen szerelem
- Vannak kulturális művészetek.
- Megtörténhetne, ha úgy lenne.
- Az olvasó eggyé lesz a könyvvel.

Balu gyűjtése

A multiplatform vírus

- bármilyen oprendszeren elfut
- nem nagyon irtható vírus
- az a vírus, ami újra indítja a gépet
- több operációs rendszeren meglévő vírus
- több helyzetben is működik
- többféle platform

A spam

- érdektelen információkat töm az agyadba
- levélben küldött hirdetés

A hoax

- az egy álhír, ami álcázza magát
- olyan hirdetések, amik általában hamisak és illegálisak
- buta dolgokat hirdet
- ha rámész, meg kell osztanod, hogy tovább terjedjen
- álhír, ami nem a valóság
- internetes rémhíreket jelent
- álhír, ami valótlanságokat állít, és mi könnyen elhiszük
- kárlevél emailen vagy közösségi oldalon terjesztve

- álhír-vírus
- segítségével a felhasználók adatait halásszák ki

A trójai program

- lényege, ha letöltök egy mp3 zeneletöltő programot és feltelepítem, akkor mást kapok
- mást tesz, mint amit ígér
- a vírussal rokon program
- valamilyen kedves kis programként adja magát, aztán valójában egy vírus
- jótékony programnak álcázza magát

A phising

- adathalász – egy külső hacker, akinek elküld minden fontos adatomat, például a jelszót
- álcázva fut
- álhír vírus adathalászat

Mit tudsz elmondani a vírusok történetéről?

- A hidegháború a 60-as években volt.
- 1960 körül Neumann János észrevette, hogy a programok tudják magukat másolni.

Miről ismerem fel, hogy vírusos a gépem?

- Elkezd betekerni a gépem.
- A memóriám csökken.
- Zavaros lesz a képernyőm.
- Nem látok semmit. Már mint a képernyőm nem működik, és ezért nem látok.
- Nem tudok csatlakozni hozzá.
- Hiába próbálom, nem megy.
- Csak teker, teker, teker, és nem történik semmi az egérrel meg a billentyűvel meg a képernyővel.

Labrosse Dániel évekig a JOKER osztály tagja volt. A 18 éves, manapság Skóciában élő magyar-francia illusztrátor, grafikus már számos megbízást mondhat magáénak. Amerikai és európai zenekaroknak tervezett lemezborítót és logót, magyar internetes újságok és brit reklámügynökségek mellett dolgozott többek közt a Greenpeace és az espell fordítóiroda számára is. Stílusára Keith Haring, Jean-Michel Basquiat, Hieronymus Bosch valamint Beavis & Butthead világa volt leginkább hatással. Jelenleg második saját fejlesztésű számítógépes játékan dolgozik programozó barátjával, egy verseskötethez készít illusztrációkat, beltéri dekorációt tervez egy készülő új irodának és saját képregényét fejezi be.

Szeptember 25. – október 3. között kiállítása volt a Kazinczy utcai Tesla.kultban. A kiállítás záró estjén Dani munkáit elárverezték és az ebből befolyt összeget egy fiatalok művészeti képzéséért felelős alapítvány kapta.

Az Est-hu rövid interjút készített az alkotóval:

Est-hu: A rajzaidat elnézve szinte magától értetődik a kérdés: mit szedsz? No, de legyünk diplomatikusak: általában mi inspirálja a műveidet? Mi kell ahhoz, hogy valaki ennyire elborult dolgokat tudjon rajzolni?

Labrosse Dániel: Másnak valószínűleg DMT vagy LSD, de én alapjáraton ilyen vagyok. Nagyjából bármi tud inspirálni, egy kupac szemét, egy panelház vagy egy érdekes ember a metrón. Ha más művészeket kéne megneveznem, akkor Keith Haringet, Bosch-t, Basquiat-ot és Roger Ballent említeném talán.

Est-hu: Ezer közül is felismerhető stílusod van. Kb. mikor kezdtek kialakulni a védjegyeid?

LD: Legnagyobb lökést valószínűleg az óvoda adta, ahol az általam nagyon nem kedvelt óvónő kijelentette, hogy nem tudok rajzolni, mert hat ujjat rajzolok a figuráknak. Ezért legközelebb csakazértis nyolc ujjat rajzoltam. Olykor hármat vagy négyet. Ötöt a mai napig sem voltam hajlandó.

Est-hu: Ha jól tudom, van jó pár animációs filmed is. Ezeket is bemutatom majd valahol?

LD: Többségüket mai fejjel már tagadom, de amiket mégsem, azok megtalálhatók a Facebook-oldalamon. És jelenleg is dolgozom pár rövidfilmen.

Est-hu: 18 évesen még tényleg előtted az élet. Mik a távlati terveid?

LD: Szeretek egyszerre sokféle dolgot csinálni: most épp egy képregényt írok, egy verseskötetet illusztrálok, három játék grafikáját/történetét csinálom, de egy pár éven belül filmeket is fogok készíteni.

Forrás: http://est.hu/cikk/115712/labrosse_grafikai_kiallitas_es_aukcio

A LeCool interjúja:

Dani bújik meg a Labrosse's Stuff mögött. Dani fiatal. Dani szuper tehetséges. Dani matricái a legkülöbbak. Daninak szeptember végén nyílt első kiállítása a Teslában.

LeCool: Mondj három szót, ami nagyon illik rád!

LD: Diszgráfia, diszkalkulia, koffein.

LC: Hol készülnek a munkáid, milyen környezetben?

LD: Íróasztalomnál, ételmaradványok és elmosatlan kávésbögrék között.

LC: Ha kinézel az ablakodon, mit látsz?

LD: Leginkább háztetőket. Most épp Pesten vagyok, ahol egy szocreál tűzfal napórájára néz a szobám. Egyébként Edinburghben élek, ott az egész várost belátom.

LC: Emlékszel az első rajzodra/karakteredre?

LD: A legelső nem tudom melyik volt, de amire emlékszem, az Tommy Lee Jones volt a Mindörökké Batmanból.

LC: Ha el kéne bújniod valahova Budapesten egy napra, hova bújnál?

LD: Angyal földön, az egykori szomszéd néni garázsába, ahol tyúkokat tartott, mert autója nem volt.

LC: Ha bármelyik karakteredet életre kelthetnéd, melyik lenne az?

LD: A készülő képregényemben van egy halott szaxofonos, talán ő.

LC: Ki az a művész, akivel nagyon szívesen dolgoznál együtt?

LD: Harmony Korine-nal szívesen készítenék egy közös filmet.

LC: Hol láthatjuk a munkáidat?

LD: Belvárosban csomó helyen megtaláljátok a matricáimat?

LC: Mit hagytál éppen abba, hogy válaszolj a kérdéseimre?

LD: Új Cattle Decapitation lemezt hallgattam, és kávé készítettem.

LC: LeÜzenet a LeCool olvasóknak?

LD: „Live long and prosper.”

Forrás: <http://budapest.lecool.com/inspirations/labrosse-dani/>

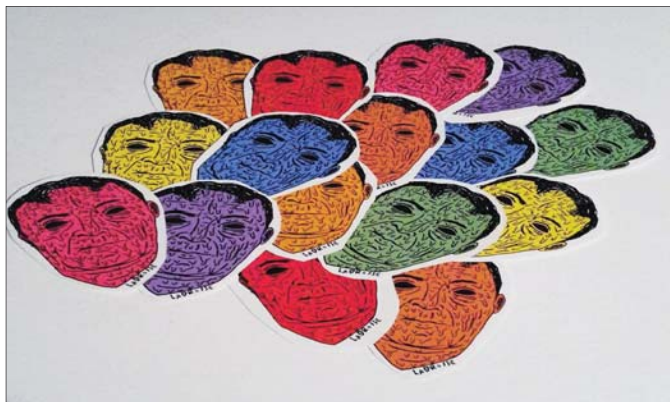

E POLIGRÁF-SZÁM ILLUSZTRÁCIÓIT TÚLNYOMÓRÉSZT LABROSSE DANI (EX-JOKER) GRAFIKÁI ADJÁK.

Tartalom

IT-émlékeztető	2
Füstös Viktort zavarja	5
Erdei Erika budapesti sétája	6
Bese Gyula teremt	8
Bükki Dániel tatai levele	10
A zserbósok várrajzai	12
Peták Misi panasza	14
Tiborc elégedetlen	15
Irodalmi háziverseny	16
A biciklitároló dekorálói	19
Szvetlana Alekszijejecs Nobel-díja	20
Elhordott múltjaink	22
Totth Benedek Margó-díja	24
Zenés filmpályázat	26
Limerik-pályázat	28
Aranyköpések	29

**NE FELEDJÉTEK,
HOGY X. 23. ÉS
XI. 1. KÖZÖTT
VAN AZ
ŐSZI SZÜNET!
EBBEN AZ IDŐBEN
A TANÍTÁS
SZÜNETEL.**

A Közgazdasági Politechnikum lapja
Poliográf

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül az A-Z Buda CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében